

I N F O R M A T I O N S B L A D

Nr 1 1988-08-11 från

Eskilstuna-Strängnäs Släktforskar Klubb

ad skall informationsbladet heta?

Du har i Din hand ett första försök till informationsblad för Eskilstuna-Strängnäs släktforskarklubb.

Det vore förmätet att kalla det för en tidning. Naturligtvis blir bladet vad vi gör det till och vad ekonomin tillåter.

Även om de skriftliga bidragen kommer till "redaktionen" utan kostnad, måste vi räkna med utskrifts- och tryckkostnader.

Bladet kommer inte att ges ut enligt fastställt schema utan spontant i den omfattning som skrivelser och tips flyter in.

Styrelsen hoppas att medlemmarna lider av skrivklåda och är villiga att dela med sig av sina erfarenheter och upplevelser i samband med släktforskning.

Vår ambition bör dock vara att ge ut två nummer per år. Ett på hösten och ett på våren.

En första insats kan alla göra genom att skicka in ett eller flera namnförslag på vårt blad. Förslagen kan också lämnas vid höstens första möte den 1 september 1988 eller till adressen nedan senast detta datum.

Sätt igång och tänk!!

/Styrelsen

Några av varens klubbaföreläsningar.

Den 23 mars samlades klubben i Strängnäs, där vår sekreterare Lars Henning gav oss del av sina omfattande forskningar kring ett fängslande kvinnoöde "Elisabeth Carlsdåtter, varken oäkting eller furstinna". Till en serie intressanta diabilder av samtida urkunder och porträtt fick vi följa Elisabeths liv från vaggan till gravan. Vaggan stod på Sundbyholm 1622 - hon var alltså sörmlänning - och hon föddes i det korta hemliga äktenskapet mellan Gustaf II Adolfs bror Carl Filip och Elisabeth Ribbing, vars syster var Carl Carlsson Cyllenhielms maka Kristina. Hertig Carl Filip dog i samma veva i kriget i Balticum och Elisabeth kom att uppfostras hos sin farmor änkedrottning Kristina. Därefter vistades hon hos drottning Maria Eleonora och sin kusin drottning Kristina.

Elisabeth fick ett stort antal sörmländska gårdar i förlänning, bl a är hon den innehavare som längst tiden bott på Tynnelsö slott.

År 1645 gifte hon sig med landshövding Axel Turesson Natt och dag, efter vars död hon blev hovmästarinna hos drottning Hedvig Eleonora till dess hon åter ingick äktenskap. Hon dog 1682.

De grundliga forskningar som Lars i Lycktan bedrivit kring detta för många okända öde, hoppas vi verkligen ska publiceras i någon form och därmed bli tillgängligt för fler intresserade.

Ännu en högtidsstund fick klubben den 21 april i Eskilstuna, då landsarkivarien i Göteborg docent Beata Losman på sitt charmfulla och medryckande sätt berättade om resultat och erfarenheter från sin forskning i värmländska Väse församlings kyrkoarkiv under titeln "Hur man inte forskar i kyrkoarkiven". Det blev en verklig högtidsstund, då vi fick många goda råd och en livlig diskussion utspänn sig.

Beata har i husförhörslängderna följt alla barn åren 1800, 1810, 1820 1830 och 1840 och har också intresserat sig för deras föräldrar och syskon. Att hon valt Väse församling beror på att det är en stor socken och att kyrkböckerna där är ordentligt förda - något som vi nogsnamt veta inte alltid är fallet.

Att barn med dessa jämna födelseår bildar stommen, beror på att det är svårare att feltolka eller skriva fel på en nolla än på andra siffror.

Som kvinnoforskare har Beata särskilt intresserat sig för kvinnornas situation. Är det vanskligt att få reda på en mans yrke eftersom prästerna många gånger använder mycket stereotypa och svävande yrkesbeteckningar, är det oftast omöjligt att ange en kvinnas yrke. Hon bokförs endast som gift eller ogift. Ändå måste många kvinnor, som blev änkor med stora barnskaror haft något yrke för att kunna försörja sig.

Föredragshållaren hade dock genom att studera lån ur fattigkassan kunnat finna den hel del uppgifter.

Frågan om dödfödda barns registrering eller icke togs upp. Ofta antecknades de inte alls, liksom barn som dog strax efter nöddop.

Väse var en kommun, där många män tidvis var borta på arbetsvandring och fick arbetspass. Kvinnorna fick klara av allt hemmavid. De respekterades också som fullt kapabla personer av de lokala myndigheterna.

Mycket skulle vara att återge från det intressanta föredraget, men jag vill hänvisa till den bok som blev resultatet av forskningarna: "Kvinnor, män och barn på 1800-talets svenska landsbygd". Boken kom 1986 och finns bl a på länsbiblioteket i Eskilstuna.

/Gunborg Nyman

Ifterlysning

Grete Schjødt, Danmark, efterlyser fødeleseort och härstamning för Nils Johnson (Jonasson) Diurberg.

Denne studerade i Strängnäs och blev 1708-12-17 antagen som soldat, Oppunda kompani med torp i Granhed, Floda socken. Efter avancemang i armén bosatte han sig i Kvols i Jylland och blev stamfar till en stor släkt.

Svar förmedlas av informationsbladet med adress nedan.

/Lars i Lycktan

Informationsbladets adress:

Lars Henning, Lektorsgatan 14, 645 30 STRÄNGNÄS